

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

กระบวนการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง
โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

ว่าที่ ร้อยตรีวิไลฐ พรหมเผ่า

ปริญญา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การส่งเสริมสุขภาพ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา ไกรพิบูลย์

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษากระบวนการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาจากเอกสารและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 4 คน ครู และบุคลากร 22 คน นักเรียน 24 คน รวมทั้งหมด 50 คน โดยศึกษาในองค์ประกอบหลัก 2 องค์ประกอบของการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ คือ 1) องค์ประกอบด้านกระบวนการเพื่อเป็นฐานในการสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆ ได้แก่ นโยบายของโรงเรียน และการบริหารจัดการในโรงเรียน 2) องค์ประกอบด้านการส่งเสริมสุขภาพเพื่อเป็นการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน ครู และบุคลากรต่างๆ ในโรงเรียน ได้แก่ โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ บริการอนามัยโรงเรียน สุขศึกษาในโรงเรียน โภชนาการและอาหารปลอดภัย การออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม และการส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านกระบวนการ

1.1 นโยบายของโรงเรียน โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพได้นำนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข โดยปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพของโรงเรียน และชุมชน โดยทุกคนมีส่วนร่วม

1.2 การบริหารจัดการในโรงเรียน โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพมีการบริหารจัดการโรงเรียน โดยคณะกรรมการบริหารงานโรงเรียน มีสมาคมผู้ปกครองและครู เป็นที่ปรึกษามีการสนับสนุนการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างชัดเจน โดยกำหนดนโยบายให้ครูและ

บุคลากร ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษารวมถึงการจัดตั้ง คณะกรรมการหรือหน่วยงานรับผิดชอบในแต่ละด้าน รวมทั้งจัดตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพ ภายใน ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ นิเทศติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน

2. องค์ประกอบด้านการส่งเสริมสุขภาพ

2.1 โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพได้ดำเนินการ ให้นักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชน สมาคมศิษย์เก่า หรือหน่วยงาน องค์กรต่างๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วม และมีบทบาทใน โครงการ หรือกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน

2.2 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพได้จัด ให้มีคณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม และกลุ่มงานอาคาร สถานที่ จัดสภาพแวดล้อมที่ดี สวยงาม มีความปลอดภัย ส่งเสริมด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต

2.3 บริการอนามัยโรงเรียน โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพมอบให้งานอนามัยโรงเรียนทำ หน้าที่ในการส่งเสริมสุขภาพ การให้บริการพยาบาลเบื้องต้น การเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาสุขภาพ การติดตามผลการให้บริการ และการส่งต่อสถานพยาบาล

2.4 สุขศึกษาในโรงเรียน โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพได้จัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาและ พลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สอดคล้องกับนโยบายส่งเสริม สุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.5 โภชนาการและอาหารปลอดภัย โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพมีการตั้งคณะกรรมการ โภชนาการโรงเรียน ซึ่งมีครูที่สอนคหกรรมศาสตร์เป็นหัวหน้าคณะกรรมการ โภชนาการโรงเรียน และมีสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่เป็นที่ปรึกษา ดำเนินงานด้านโภชนาการและอาหารปลอดภัย อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกตามเกณฑ์ มีอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการและมีความ ปลอดภัยในการบริโภค

2.6 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพมีสถานที่และ อุปกรณ์กีฬา เพียงพอ หลากหลาย และมีความปลอดภัย มีกิจกรรมการออกกำลังกาย กีฬา และ นันทนาการต่างๆ ทั้งยังมีการสนับสนุนพัฒนานักเรียนที่ความสนใจและความสามารถพิเศษ และ ให้ชุมชนมาใช้สถานที่ ในการจัดกิจกรรม

2.7 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพมีการจัดการ ส่งเสริมสนับสนุน ป้องกัน และการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆ ของนักเรียน อย่างเป็นระบบ ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และ มีวิถีชีวิตที่เป็นสุข ตามที่สังคมมุ่งหวัง

2.8 การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน โรงเรียนวัดโนนทัยพาศมีแผนนโยบาย และจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้น ส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม ส่งผลดีต่อสุขภาพของตนเอง แบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนและชุมชน โดยเน้นการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อสุขภาพ การเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาสุขภาพของนักเรียนและบุคลากร เช่น การตรวจสุขภาพประจำปีของ นักเรียนและบุคลากร การใส่ใจในเรื่องของโภชนาการและอาหารปลอดภัย การส่งเสริมให้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา และการห้ามสูบบุหรี่หรือดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียน

Thesis Title	The Performance Process of Operating Procedures of Gold Quality of Health Promoting School, Wattanothaipayap School, Chiang Mai Province
Author	Acting Sub Lt. Wisit Phromphuo
Degree	Master of Education (Health Promotion)
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr. Suchada Kraiphibul

ABSTRACT

The purpose of this research was to study The Operating Procedures of Gold Quality of Health Promoting School at Wattanothaipayap School, Mueang District, Chiang Mai. The collected information were studied from the documents and the interview of the sample consisted of 50 people : 4 administrators, 22 teachers and staffs, and 24 students. The main elements used for studying in this research were 1) The procedure elements to be used as the base to support school implementation are School's Policy and School Management. 2) The health promoting element to be used as the health promoting for the teachers, school personnel and students through the projects and activities i.e. School and Community Co-Project, Organizing Environment to Support Health, School's First - Aid, School's Health Education, Dietary and Safety Food, Exercise Sport and Recreation, Counseling and Social Support, and Promoting Health of School's Personal by using Qualitative Research. The findings of the studies as follows.

1. Elements of the process.

1.1 School's Policy, Wattanothaipayap School has applied the policy of the office of the Basic Education Commission, Education ministry and health promoting policy of Health Promoting Ministry, by adjusting the policy

1.2 School Management, Wattanothaipayap School is undertaken by administrative and managing panels advised by parent and teacher association. The panels drive the school policy ensuring that the teachers and staff will employ the school curriculum effectively school also establishes the committee and section responsible for different work, including a set of internal and external evaluation committee to inspect, supervise and evaluate the school's transaction.

2. Elements of health promoting.

2.1 School and Community Co - Projects, The community, as a part of the school, including students, teachers, staff, parents and alumnus association are encouraged to share and participate in school management and some other activities.

2.2. The Environment for Good Health, The school provides safe and clean environment including relaxing and picturesque surrounding to promote students physical and mental development.

2.3 School's First - Aid, The school's nursing room primarily promotes students' health and secondarily provides the first-aid transferring service. nursing room is convenient and well - equipped with sufficient equipment and medication.

2.4 Health Education, The school provides Health Education courses in every class according the core curriculum, Office B.EC, BE 2551, Ministry, related to HPM, focusing on student - based learning.

2.5 Nutritional Value and Safe Food, The committee composed of teacher from the department of Home Economics in cooperation with Provincial Health-Promoting office undertakes the quality of nutritional value and safe food, clean canteen and also provides an access to obtaining nutritional value and safe food.

2.6 Exercise, Sports, and Recreation, The school encourages exercise, sports and recreations by providing places and sports equipment with safety. The school also supports talent students in sports and allows outside community to use the sports stadium for any activity.

2.7 Counseling and Social Support, Systematically, the school transacts, promotes, supports, and advocate, both formally and informally, solving students' problems. There are student - supporting systems to ensure that the students are able to gain successful and happy lives and also obtain guilty of competence, physical, mental, and moral development.

2.8 Promoting Health of School's Personal, The school provides a variety of policy plans and activity projects promoting health concern, being exemplary individuals, participating in school and community health campaigns and health problem solving, including annual check - up, diet, and safe food. The school also encourages regular exercise and sports, and no smoking and alcohol drinks in the school.